

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий інститут філології та журналістики
Кафедра зарубіжної філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

В.П. Казарін

2021 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

для проведення фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «магістр» спеціальності: **035 «Філологія» (освітня програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – англійська»)** на основі освітнього ступеня «бакалавр», «магістр» та ОКР «спеціаліст»

УХВАЛЕНО:

на засіданні кафедри зарубіжної філології
Протокол № 7 від «28» січня 2021 р.

Зав. кафедри _____ О. С. Семенець

Київ – 2021

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «магістр» галузі знань: «03 Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія (освітня програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – англійська») на основі освітнього ступеня «бакалавр», «магістр» або ОКР «спеціаліст». К.: ТНУ імені В. І. Вернадського, 2021. 28 с.

Укладачі:

Л. П. Статкевич – к.п.н., доцент, доцент кафедри зарубіжної філології;

О. О. Русакова – ст. викладач кафедри зарубіжної філології;

О. Г. Гнедкова – к.п.н., доцент, доцент кафедри зарубіжної філології.

Рецензенти:

Н. А. Іщенко – д. ф. н., професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності;

О. В. Бессараб – в.о. завідувача кафедри східної філології.

Розглянуто та ухвалено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, протокол № 7 від «26» лютого 2021 р.

ЗМІСТ

I. Загальні положення	4
II. Організаційно-методичні рекомендації.....	6
III. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури (у тому числі інтернет-ресурси) для підготовки до вступних випробувань.....	11

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програму фахового вступного випробування з англійської мови та літератури полягає у виявленні ступеня опанування фахівцем – бакалавром фундаментальних дисциплін філологічного циклу необхідних для виконання магістерської програми зі спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – англійська») (освітня програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – англійська»).

Вступне випробування проводиться у змішаній формі, має комплексний, синтетичний характер та базується на відповідних навчальних програмах освітнього ступеня «бакалавр», призначених для вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців за напрямом підготовки 035 «Філологія» («Германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – англійська») (освітня програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – англійська»))

Абітурієнти Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, допущені до складання вступного випробування, мають показати високий рівень засвоєних знань підготовки з англійської мови та літератури. Оцінювання рівня підготовленості абітурієнта з метою конкурсного відбору для навчання в ТНУ імені В. І. Вернадського проводиться у формі тестового контролю, завдання з перекладу та усного повідомлення на запропоновану тему.

У відповідності до методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України програма вступного випробування з англійської мови та літератури складається з таких розділів:

- Англійська мова («Вступ до спеціальної філології», «Історія іноземної мови (англійська мова)», «Лексикологія англійської мови», «Стилістика англійської мови», «Теоретична граматики англійської мови»,

«Лінгвокраїнознавство основної іноземної мови», «Теорія і практика перекладу англійської мови», «Практика усного і письмового мовлення німецької мови»);

- Англійська література («Англійська література доби Середньовіччя і Відродження», «Англійська література XVII-XVIII ст.», «Англійська література XIX ст. (романтизм, реалізм)», «Англійська література порубіжжя XIX – XX ст.», «Англійська література XX – початку XXI ст.», «Сучасний літературний процес англомовних країн»).

II. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

На виконання вступного випробування відведено 120 хвилин. Фахове вступне випробування проходить у два етапи:

- *Письмовий* – випробування з англійської мови і літератури та перекладу.

Тести. До кожного завдання пропонується 3-5 варіантів відповіді, з яких лише один варіант правильний. Завдання вважається виконаним правильно, якщо учасник вибрав і позначив правильний варіант відповіді у бланку відповідей.

Завдання вважається виконаним неправильно, якщо: а) позначено неправильну відповідь; б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний; в) відповідь не позначено взагалі.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді – 20 завдань оцінюються в 4 тестові бали за кожне, 10 завдань оцінюються в 5 тестові бали за кожне (всього 30 тестових завдань) – максимальна кількість балів 130.

Реферативний переклад. Максимальна кількість балів за виконання цього завдання складає 30 балів:

- денотативна еквівалентність: стисле (500 друкованих знаків +/- 10%) та правильне відтворення інформації оригіналу про об'єктивну реальність разом 10 балів;

- конотативна еквівалентність: дотримання стилю, регістру оригіналу, разом 5 балів;

- нормативна еквівалентність: жанрова відповідність реферованого тексту – 5 балів;

- прагматична еквівалентність (зрозумілість для адресата) – 5 балів;

- естетична еквівалентність: форма перекладу складає той самий естетичний ефект, що й оригінал – 5 балів.

- *Усний* – співбесіда з абітурієнтами з питань екзаменаційного білету. Абітурієнту пропонується зробити усне повідомлення на запропоновану тему. При перевірці та оцінюванні цього завдання до уваги беруться:

- відповідність темі висловлювання;
- логічна послідовність;
- лексико-граматична насиченість;
- мовна коректність;
- обсяг висловлювання.

Це завдання спрямоване на перевірку: сформованості рівня мовленнєвої діяльності, лексико-граматичних навичок, ступенів засвоєння системних знань про мову як засіб вираження думок і почуттів людини, формування мовних та мовленнєвих умінь, де важливим є вміння користуватися іноземною мовою як в усному, так і в писемному спілкуванні.

Розповідаючи про окремі факти та події свого життя, висловлюючи власні міркування і почуття, абітурієнт повин використовувати формули мовленнєвого етикету, прийняті в англomовних країнах, автентичні засоби вираження. Від вступників очікують вміння правильно і відповідно до ситуації використовувати певні лексичні одиниці (частини мови), включаючи ряд фразеологічних зворотів, розмовних фраз та ідіоматичних виразів; відповідних граматичних форм (часові форми дієслова, допоміжні дієслова, та дієслова-зв'язки, іменники, прикметники тощо).

Усне повідомлення на задану тему - максимально в 40 балів.

Критерії оцінювання:

30-40 балів – студент вільно і повно володіє мовним матеріалом в усіх його аспектах з фонетики, лексики і фразеології, морфології, морфеміки та словотвору, синтаксису, здатний донести цей матеріал до свідомості інших, аргументуючи будь-яке його положення; виявляє творчі здібності в опрацюванні поставленої проблеми; уміє грамотно коментувати логіку питання, кваліфіковано веде дискусію. При висвітленні розмовної теми студент не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

20-30 бали – студент засвідчує високий рівень осмислення вивченого, спроможний логічно, аргументовано, чітко, точно і вільно висловлювати власні думки, не допускає фактичних помилок. Спостерігається уміння коментувати певні події, встановлювати логічні зв'язки. Мовлення чітке, логічне, хоча допускаються незначні мовленнєві помилки.

10-20 балів – студент досить послідовно і логічно розкриває розмовну тему, проте не може обґрунтувати висловлені думки, проявляє поверховість суджень, не вміє пояснити суті конкретних граматичних та словотвірних явищ, не може самостійно визначити специфіку слова як частини мови, неточно дає визначення окремих мовних фактів; відповідає на більшість запитань, що конкретизують відповідь; може навести окремі завчені мовні кліше та конструкції, проте не завжди точно. У відповіді допускає до 4-х фактичних, 5-ти мовленнєвих помилок.

1-9 балів – відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення, студент допускає істотні помилки у демонстрації розмовної теми, не володіє відповідною лексикою у повному обсязі, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні, називаючи окремі факти. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить 7 мовленнєвих огріхів.

Для особи, яка претендує на зарахування за ступенем магістра (за 200 бальною шкалою):

Високий рівень (175-200 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в повній мірі засвоїв увесь програмний матеріал, показує знання не лише основної, але й додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вдало наводить приклади. Абітурієнт вільно володіє усною, розмовною та писемною мовою, сприймає її на слух. Використовує лексико-граматичні конструкції, що виходять за межі навчальної програми. Вміє вести дискусію, діалог, обстоювати власну точку зору, використовувати

отримані знання у нестандартних ситуаціях. Демонструє високу культуру спілкування.

Достатній рівень (150-174 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: має також високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабе знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять. Абітурієнт добре володіє навичками усної, розмовної та писемної мови, сприймає та відтворює її але із деякими неточностями. Вміє вести діалог у поданих стандартних ситуаціях. Використовує лексико-граматичні конструкції тільки у межах початкової програми.

Задовільний рівень (124-149 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна, неглибока, містить неточності, робить помилки при формулюванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів. Абітурієнт володіє основними навичками усної, розмовної та писемної мови на середньому рівні, сприймає її на слух, але припускається деяких помилок у її відтворенні. Використовує основні лексико-граматичні конструкції, але з певними неточностями. Вміє вести діалог із використанням стандартних фраз та сталих виразів.

Низький рівень (100-123 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті. Абітурієнт здатен виконати завдання за прикладом, володіє лише елементарними вміннями використання лексики та граматики. Зазнає труднощів в усній, писемній та розмовній мові, погано сприймає її на слух. Не вміє самостійно побудувати діалог.

До участі у конкурсі не допускається (0-99 балів), якщо вступник виявив такі знання та вміння: не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання

відповідає не по суті. Абітурієнт не здатен самостійно виконувати завдання з усної, писемної та розмовної мови, припускається суттєвих помилок, які не здатен виправити без допомоги викладача. Використовує елементарну лексику та граматику із помилками.

**III. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ОКРЕМИХ ДИСЦИПЛІН ТА СПИСОК
РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО
ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ**

АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Вступ до спеціальної філології

1. Історія племен та народностей і становлення стародавніх мов. Історичні відомості про племена / народності носіїв тих мов, які вивчаються. Огляд розвитку окремих германських мов.
2. Мови германської групи: фонетика, граматики та лексика. Місце германських мов у індоєвропейській мовній сім'ї. Фонетичні, граматичні та лексичні особливості германських мов.

Історія іноземної мови (англійська мова)

1. Стародавній і середній періоди в історії іноземної мови. Давньоанглійський період. Середньоанглійський період.
2. Новий і новітній періоди в історії іноземної мови. Новоанглійський період. Основні тенденції розвитку сучасної англійської мови.

Лексикологія англійської мови

1. Структура та етимологія англійських слів. Основні проблеми сучасної лексикології. Слово як структура.
2. Словниковий склад англійської мови як системи. Лексикон англійської мови як системи. Варіанти та діалекти сучасної мови.

Стилістика англійської мови

1. Стилi мовлення. Загальнi проблеми стилiстики. Функцiональнi стилi.
2. Стилiстичнi прийоми та експресивнi засоби рiзних рiвнiв мови. Фонетичнi, графiчнi та морфологiчнi ресурси стилiстики. Лексико-семантичнi та синтаксичнi стилiстичнi прийоми та експресивнi засоби.

Теоретична граматики англiйської мови

1. Морфологiя сучасної англiйської мови. Морфемна та категорiальна структура слова. Граматичнi властивостi частин мови.
2. Синтаксис англiйської мови. Словосполучення та простi речення. Складнi речення та синтаксис тексту.

Лiнгвокраїнознавство основної iноземної мови

1. Територiальнi варiанти англiйської мови. Особливостi лiнгукультурних спiльнот Канади, ЮАР, Республiки Ирландiя, Австралiї, Нової Зеландiї, Iндiї. Нацiональнi та регiональнi варiанти англiйської мови. Дiалекти англiйської мови.
2. Країни, мова яких вивчається: географiчний, iсторичний, соцiальний i культурний аспекти. Огляд основних географiчних, iсторичних i культурних особливостей Великої Британiї. Статус мови, яка вивчається, в рiзних країнах свiту. Загальнi вiдомостi про країни з основною мовою – англiйською. Розповсюдження англiйської мови.

Теорiя i практика перекладу англiйської мови

1. Становлення теорiї перекладу. Етапи перекладацького процесу. Поняття еквiвалентностi та адекватностi перекладу, переклад буквальний, адекватний та вiльний. Проблема одиницi перекладу. Основнi типи лексико-граматичних перетворень в перекладi. Структура i лексико-семантична зумовленiсть перетворень при перекладi. Втрати i компенсацiї змiсту при перекладi.

2. Основні поняття теорії перекладу та деякі відомі проблеми перекладу двосторонніх текстів (художніх, громадсько-політичних та наукових за фахом). Перекладацька термінологія.

Історія зарубіжної літератури (основної іноземної мови)

1. **Література Середньовіччя та Відродження.** Загальна характеристика. Англосаксонська поема «Беовульф». Ленгленд («Видіння про Петра-Орача») і Д. Чосер («Кентерберійські оповідання»), Марло («Трагічна історія доктора Фауста»). Творчість В. Шекспіра («Шекспірівське питання» в сучасному літературознавстві. Основні твори різних періодів творчості В. Шекспіра).
2. **Література XVII – XVIII століть.** Загальна характеристика, основні художні напрямки доби. Дж. Мільтон («Втрачений рай»). Поняття про «метафізичну поезію» і творчість Дж. Дона. Д. Дефо («Життя і незвичайні пригоди Робінзона Крузо»), Дж. Свіфта («Мандри Гуллівера»), Г. Філдінг («Історія Тома Джонса, знайди»). Творчість Л. Стерна.
3. **Література XIX століття.** Загальна характеристика. Романтизм і реалізм. Творчість поетів «озерної школи». Дж. Байрона («Паломництво Чайльд Гарольда», «Дон Жуан»). В. Скотт («Айвенго»). Розквіт реалізму в творчості Ч. Діккенса («Домбі і син»), В. Теккерея («Ярмарка марнославства»), Ш. Бронте («Грозовий перевал»).
4. **Література порубіжжя XIX – XX ст.** Загальна характеристика. Процеси й тенденції в англійській естетичній думці й художній практиці рубежу століть. Творчість О. Вайльда («Портрет Доріана Грея»), Б. Шоу («Пігмаліон», «Дім, де розбиваються серця»), А. Конан-Дойл («Оповідання про Шерлока Холмса»), Д. Р. Кіплінг («Книга джунглів») тощо.
5. **Література I половини XX століття.** Етапи й основні напрямки розвитку англійської літератури першої половини XX ст. Традиції й новаторські пошуки в реалістичній літературі (Дж. Голсуорсі, Дж. Б. Шоу та ін.) Д. Орвелл і жанр антиутопії («1984», «Скотоферма»). Модернізм і авангардизм. Д. Лоуренс

(«Коханець леді Чатерлей»). В. Вулф (До маяка»). О. Хакслі («Контрапункт», «Прекрасний новий світ»). І. Во («Незабутня»), С. Моем («Театр»).

6. **Література II половини XX століття.** Загальна характеристика. Розвиток існуючих і виникнення нових літературних напрямів, течій і тенденцій. Продовження реалістичної традиції англійського роману (Ч. Сноу, Д. Кері). Екзистенціалізм у англійській інтелектуальній прозі (А. Мердок «Чорний принц», В. Голдінг «Володар мух»). Англійська драматургія в повоєнні десятиліття (Д. Осборн, А. Вескер, Г. Пінтер). Здобутки англійської поезії (В. Оден, Д. Томас). Модернізм і постмодернізм. Дж. Фаулз («Маг»).

Практика усного мовлення англійської мови

Теми для усного повідомлення:

1. Проблеми навколишнього середовища у світі.
2. Сучасні засоби масової інформації.
3. Україна на міжнародній арені.
4. Актуальні проблеми сьогодення.
5. Батьки і діти: відносини поколінь.
6. Сучасна освіта. Проблеми та перспективи її розвитку.
7. Освіта у Великобританії: її історія та принципи.
8. Роль мистецтва у формуванні особистості.
9. Література в сучасному світі. Роль книги у житті людини.
10. Театр і кіно в сучасному суспільстві.
11. Свята і народні звичаї в Україні.
12. Сучасні засоби зв'язку: переваги та недоліки.
13. Видатні українці.
14. Найновіші технологічні досягнення людства.
15. Сучасна політична ситуація у світі.
16. Роль грошей у нашому житті.
17. Переваги та недоліки навчання через інтернет.

18. Який вид навчального контролю ви вважаєте більш об'єктивним – письмовий чи усний іспит? Поясніть свою думку.

19. Чи вважаєте ви необхідною умовою наявність вищої освіти для отримання високооплачуваної роботи. Поясніть свою думку.

20. Якими якостями повинен володіти гарний керівник?

Рекомендована література зі вступу до спеціальної філології

Базова

1. Арсеньєва М. Т., Балашова С. П., Введение в германскую филологию / Арсеньєва М. Т., Балашова С. П. Издательство. – М., 1998. – 380 с.
2. Бенвенист Э. Словарь индоевропейских социальных терминов: Пер. с фр. / Э. Бенвенист; общ. ред. и вступ. ст. Ю. С. Степанова. – М.: Прогресс – Универс, 1995. – 456 с.
3. Берков В. П. Современные германские языки / В. П. Берков. – СПб.: Изд-во Санкт-Петербургск. ун-та, 1996. – 295 с.
4. Богородицкий В. А. Введение в изучение современных романских и германских языков / В. А. Богородицкий. – М.: Лабиринт, 2003. – 192 с.
5. Жлуктенко Ю. О., Яворська Т. А. Вступ до германського мовознавства / Ю. О. Жлуктенко, Т. А. Яворська. – К.: Вища школа, 1986. – 232 с.

Допоміжна

1. Бернштейн С. Б. Из проблематики диалектологии и лингвогеографии / С. Б. Бернштейн. – М.: Индрик, 2000. – 352 с.
2. Будагов Р. О. Язык и культура. Хрестоматия в трех частях. Учебное пособие. / Р. О. Будагов. – Ч. 1. – М.: Добросвет, 2001. – 192 с.
3. Вайнрайх У. Языковые контакты / Уриэль Вайнрайх. – К.: Высшая школа, 1979. – 263 с.
4. Гамкрелидзе Т. В. Лингвистическая типология и праязыковая реконструкция / Т. В. Гамкрелидзе // Сравнительно-историческое изучение языков разных семей. Теория лингвистической реконструкции. – М.: Наука, 1988. – С. 145-157.

5. Гамкрелидзе Т. В., Иванов Вяч. Вс. Индоевропейский язык и индоевропейцы. Реконструкция и историко-типологический анализ праязыка и протокультуры / Т. В. Гамкрелидзе, Вяч. Вс. Иванов. – Тбилиси: Издательство Тбилисского университета, 1984. – Кн. I. – 430 с.
6. Гамкрелидзе Т. В., Иванов Вяч. Вс. Индоевропейский язык и индоевропейцы. Реконструкция и историко-типологический анализ праязыка и протокультуры / Т. В. Гамкрелидзе, Вяч. Вс. Иванов. – Тбилиси: Издательство Тбилисского университета, 1984. – Кн. II. – 1330 с.

Інформаційні ресурси

1. Britannica CD. Encyclopedia Britannica. Versions 1997-2005.
2. www.encyclopedia.com Энциклопедия. Общие сведения. Библиография.
3. www.yourdictionary.com Электронные адреса.
4. indoeuro.bizland.com Описание индоевропейских языков.
5. Германские языки: Генеалогическое древо. Описание языков. Комментарий. Библиография. <http://sofrat.home.mindspring.com/germanc.html>

Рекомендована література з історії іноземної мови (англійська мова)

Базова

1. Ieyish В. А. History of the English Language / В. А. Ieyish. – Л.: «Просвещение», 1973.
2. Иванова И. П., Чахоян Л. П. История английского языка / И. П. Иванова, Л. П. Чахоян. – М.: Высшая школа, 1976.
3. Расторгуева Т. А. История английского языка: Учебник (на англ. языке) / Т. А. Расторгуева. – М.: Высшая школа, 1998.
4. Резник Р. В., Сорокина Т. А., Резник И. В. A history of the English Language: Учебное пособие / Р. В. Резник, Т. А. Сорокина, И. В. Резник. – М.: «Флинта, Наука», 2003.

5. Смирницкий А. И. Хрестоматия по истории английского языка / А. И. Смирницкий. – М., 1953.

Допоміжна

1. Bryson B. Mother Tongue / Bryson B. – London: Pinguin Books, 1998.
2. Charles Barber. The English Language. A Historical Introduction / Charles Barber. – London: Cambridge, 2008.
3. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language / D. Crystal. – London: Cambridge, 1994.
4. Mincoff M. English historical grammar. Naouka I izkoustvo / M. Mincoff. – Sofia, 1967.
5. Алексеева Л. С. Древнеанглийский язык / Л. С. Алексеева. – М.: Изд-во «Высшая школа», 1964.
6. Аракин В. Д. Очерки по истории английского языка / В. Д. Аракин. – М.: «Просвещение», 1995.
7. Линский С. С. Сборник упражнений по истории английского языка: Учебное пособие / С. С. Линский. – Л.: Гос. учебно-педагогическое изд-во, 1963.
8. Расторгуева Т. А. Курс лекций по истории английского языка / Т. А. Расторгуева. – М.: Высшая школа, 1972.
9. Смирницкий А. И. Древнеанглийский язык/ А. И. Смирницкий. – М.: Изд-во литературы на иностранных языках, 1995.
10. Ярцева В. Н. История английского литературного языка IX – XV веков / В. Н. Ярцева. – М.: «Наука», 1985.

Інформаційні ресурси

1. the History of English <http://historyofenglishpodcast.com>
2. You tube chanel: BBC Documentary

Рекомендована література з лексикології англійської мови

Базова

1. Антрушина Г. Б., Афанасьева О. В., Морозова Н. Н. Лексикология английского языка / Г. Б. Антрушина, О. В. Афанасьева, Н. Н. Морозова. – М.: Дрофа, 2001. – 288 с.
2. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка / И. В. Арнольд. – М: Высшая школа, 1973. – 303 с.
3. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів / Л. Г. Верба. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. – 160 с.
4. Грищенко А. П. Сучасна українська літературна мова / А. П. Грищенко. – К.: Вища шк., 1997. – 492 с.
5. Дубенец Э. М. Современный английский язык. Лексикология: Пособие для студентов гуманитарных вузов / Э. М. Дубенец. – М./СПб.: ГЛОССА/КАРО, 2004. – 192 с.

Допоміжна

1. Cambridge International Dictionary of Idioms. – Cambridge University Press, 1998.
2. Longman Dictionary of Contemporary English. – Longman Group Ltd, 1995.
3. New Dictionary of Contemporary Informal English / Ed. by S. Glazunov. – М.: Russky Yazyk Publishers, 2000. – 776 с.
4. Rayevskaya N. M. English Lexicology / N. M. Rayevskaya. – Kiev, 1990.
5. The Concise Oxford Dictionary of English Etymology. – Oxford University Press, 1996.
6. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови / М. І. Мостовий. – Х.: Основа, 1993. – 256 с.

Інформаційні ресурси

1. Cambridge Dictionary online: <http://dictLonary.cambridge.org/>
2. Longman English Dictionary online: <http://www.ldoceonlLne.com/>
3. Merriam-Webster online dictionary: <http://www.merriam-webster.com/>
4. Dictionary.com: <http://dictionary.reference.com/>
5. One Look Dictionary Search (definitions): <http://www.onelook.com/>
6. Macmillan English Dictionary and Thesaurus: <http://www.macm jnciictionary.com/>
7. Thesaurus. Com: <http://thesaurus.reference.com/>

8. Oxford Thesaurus Dictionary: <http://thesaurus.reference.com/>
9. Google Battle: <http://googlebattle.com/>
10. Wordia: <http://www.wordia.com/>
11. Online Etymology Dictionary: <http://www.etymonline.com/>
12. Online English Thesaurus: <http://www.lingvozone.com/free-online-thesaurus>

Рекомендована література зі стилістики англійської мови

Базова

1. Galperin I. R. Stylistics / I. R. Galperin. – М., 1971, 1977.
2. Kukhareno V. A. A Book of Practice in Stylistics / V. A. Kukhareno. – М., 1986.
3. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка. Стилистика декодирования / И. В. Арнольд. – СПб., 2002. – 384 с.
4. Мороковский А. Н. та ін. Стилистика английского языка / А. Н. Мороковский, О. П. Воробьева, Н. И. Ликошерет, З. В. Тимошенко. – К., 1984.

Допоміжна

1. Birch D., O'Toole M. The Functions of Style / D. Birch, M. O'Toole. – London, 1987.
2. Crystal D., Davy D. Investigating English Style / D. Crystal, D. Davy. – London, 1979.
3. Linguostylistics: Theory and Method / ed. by O. Akhmanova. – М., 1972.
4. Sosnovskaya V. B. Analytical Reading / V. B. Sosnovskaya. – М., 1974.
5. Виноградов В. В. Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика / В. В. Виноградов. – М., 1963.
6. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования / И. Р. Гальперин. – М., 1981.
7. Наер В. Л. Функциональные стили английского языка / В. Л. Наер. – М., 1981.
8. Одинцов В. И. Стилистика текста / В. И. Одинцов. – М., 1980.
9. Пелевина Ю. М. Стилистический анализ художественного текста / Ю. М. Пелевина. – Л., 1980.
10. Разинкина Н. М. Функциональная стилистика английского языка / Н. М. Разинкина. – М., 1989.
11. Скребнев Ю. М. Очерки по теории стилистики / Ю. М. Скребнев. – Горький, 1975.

Інформаційні ресурси

1. Cambridge Dictionary online: <http://dictionary.cambridge.org/>
2. Longman English Dictionary online: <http://www.ldoceonline.com/>
3. Thesaurus. Com: <http://thesaurus.reference.com>
4. Online English Thesaurus: <http://www.lingvozone.com/free-online-thesaurus>

Рекомендована література з теоретичної граматики англійської мови

Базова

1. Blokh M. Y. Course in Theoretical English Grammar / M. Y. Blokh. – М., 1983, 2000. – 383 р.
2. Volkova L. M. Theoretical Grammar of English: Modern Approach / L. M. Volkova. – К: Освіта України, 2009. – 253 р.
3. Иванова И. П., Бурлакова В. В., Почепцов Г. Г. Теоретическая грамматика английского языка / И. П. Иванова, В. В. Бурлакова, Г. Г. Почепцов. – М., 1981. – 285 с.
4. Морозова И. И. Паповянц Э. Г. Методические указания и задания для самостоятельной работы по курсу теоретической грамматики: Морфология / И. И. Морозова, Э. Г. Паповянц. – Х., 1989. – 32 с.
5. Морозова О. І., Паповянц Е. Г. Методичні вказівки та матеріали до курсу теоретичної граматики сучасної англійської мови (морфологія) для студентів 4 курсу факультету іноземних мов / О. І. Морозова, Е. Г. Паповянц. – Х., 2000. – 48 с.

Допоміжна

1. Vocharova M. V. Theoretical English Grammar. Part. 1: Morphology / M. V. Vocharova. – Воронеж: Изд-во Воронежского госуниверситета, 2007. – 47 с.
2. Khlebnikova I. B. Essentials of English Morphology / I. B. Khlebnikova. – М., 1994. – 90 р.
3. Rayevska N. M. Modern English Grammar / N. M. Rayevska. – К., 1976. – 304 с.

4. Valeika L., Buitkiene J. An Introductory Course in Theoretical English Grammar / L. Valeika, J. Buitkiene. – Vilnius, 2003. – 136 p.
5. Кобрина Н. А., Болдырев Н. Н., Худяков А. А. Теоретическая грамматика современного английского языка / Н. А. Кобрина, Н. Н. Болдырев, А. А. Худяков. – М.: Высшая школа, 2007. – 368 с.

Інформаційні ресурси

1. Матеріали веб-сайту englishtips.org.

Рекомендована література з лінгвокраїнознавства основної іноземної мови (англійська мова)

Базова

1. Америка: Энциклопедия повседневной жизни. – М., 1998. – 416 с.
2. Барановский Л. С., Козикис Д. Д. Канада. Австралия. Новая Зеландия / Л. С. Барановский, Д. Д. Козикис. – Минск: Вышэйш. шк., 2003. – 368 с.
3. Великобритания: Пособ. по страноведению / Сост. Ю. Б. Голицынский. – СПб.: КАРО, 2002. – 480 с.
4. Маккен Р. Історія Сполучених Штатів: Нарис / Р. Маккен. – К.: ЮСІА, 1998. – 212 с.
5. По Великій Британії: Навч. посіб. з курсу «Країнознавство» / Уклад. Н. Ф. Вовченко. – К.: Знання, 2002. – 222 с.
6. Полупан А. П. English-speaking countries. A cultural reader / А. П. Полупан. – Х.: Країна мрій, 2002. – 208 с.
7. Страноведение: Учеб. пособие / П. И. Рогач и др. – Минск: БГЭУ, 2003. – 284 с.

Допоміжна

1. Dictionary of English language and Culture. – New Edition. Longman, 1997. – 1570 p.
2. Страноведение: Учеб. пособие / П. И. Рогач и др. – Минск: БГЭУ, 2003. – 284 с.
3. Bromhead P. Life in modern Britain / P. Bromhead. – Longman, 1995.
4. Paxman J. The English. A Portrait of a People/ Penguin Books / J. Paxman. – 1999. – 309 p.

5. Белкіна Е. В., Басіна А. В., Сіверс В. А. Діалог столиць: Підручник з країнознавства / Е. В. Белкіна, А. В. Басіна, В. А. Сіверс. – К.: АДЕФ – “Україна”, 2002. – С.28-67.
6. Сатинова В. Ф. Читаем и говорим о Британии и британцах / В. Ф. Сатинова. – Мн.: Выш. шк., 2000. – 255 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.british-study.com/>
2. <https://www.royal.uk/>
3. <https://www.whitehouse.gov/>

Рекомендована література з теорії і практики перекладу англійської мови

Базова

1. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову / В. І. Карабан. – Вінниця: Нова Книга, 2003. – 448 с.
2. Аликина Е. В. Переводческая семантография. Запись при устном переводе / Е. В. Аликина. – М. : АСТ: Восток – Запад, 2007. – 156 с. – Лингвистика и межкультурная коммуникация. Золотая серия.
3. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису : навч. посібник / О.В. Ребрій. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 152 с.
4. Дмитриева Л. Ф., Кунцевич С. Е., Мартинкевич Е. А., Смирнов Н. Ф. Английский язык. Курс перевода. Книга для преподавателей. – М. : ИКЦ «МарТ»; Ростов н/Д: Издательский центр «МарТ», 2005. – 288 с.
5. Казакова Т. А. Практические основы перевода. English=Russian : учеб. Пособие / К. Т. Анатольевна. – СПб. : Союз, 2003. – 319 с.
6. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) / І. В. Корунець. – Вінниця: Нова Книга, 2003. – 448 с.
7. Ребрій О. В. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури / О. В. Ребрій. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 240 с.
8. Ребрій О. В. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури / О. В. Ребрій. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 240 с.

9. Ольховська А. С. Основи професійної майстерності перекладача : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова)] / А. С. Ольховська. – Харків : Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 132 с.
10. Бархударов Л. С. Язык и перевод. – М.: Международные отношения, 1975.
11. Вежбицкая А. Семантические универсалии и описание языков. - М.: Языки русской культуры, 1999.
12. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования. – М.: Наука, 1981.
13. Комиссаров В. Н. Общая теория перевода. – М : Изд-во МГЛУ, 1999.
14. Крюков А. Н. Теория перевода. – М., 1989.
15. Лилова А. Введение в общую теорию перевода. – М.: Высшая школа, 1985.
16. Любимов Н. Перевод – искусство. – М. : Сов. Россия, 1977.
17. Попович А. Проблемы художественного перевода. – М.: Высшая школа, 1980.
18. Bassnett S. Translation Studies. – London and New York, Routledge, 1996.
19. Newmark P. A Textbook of Translation. – London, 1988.
20. Newmark P. Paragraphs on Translation. – London, 1993.
21. Neubert A. Text and Translation. – Leipzig, 1985.
22. Nida E. Towards a Science of Translating. –Leiden, 1964.
23. Pym A. Translation and Text Transfer. – Frankfurt am Main, 1992.
24. Bell R. Translation and Translating. Longman, 1991.

Допоміжна

1. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. – Вінниця : Нова Книга, 2005. – 224 с.
2. Мухортов Д. С. Практика перевода: Английский-русский : учеб. пособие / Д. С. Мухортов. – М. : Высшая школа, 2006. – 256 с.
3. Палажченко П. Р. Мой несистематический словарь (Из записной книжки переводчика). – 5-е изд., испр. – М. : Р. Валент, 2004. – 304 с.

4. Петрова О. В. Введение в теорию и практику перевода : (на материале английского языка) : учеб. пособие для студ. вузов, обучающихся по спец. «Перевод и переводоведение» / О. В. Петрова ; Федер. агентство по образованию, Нижегородский гос. лингв. ин-т им. Н. А. Добролюбова. – М. : АСТ : Восток-Запад, 2006. – 95 с.
5. Смекаев В. П. Учебник технического перевода (английский язык). – Н. Новгород : НГЛУ им Н. А. Добролюбова, Вектор ТиС, 2006. – 316 с.
6. Шпак З. К., Дегтярьова Л. Н. Основы перекладу. Черкаси, ЧДТУ, 2003.

Інформаційні ресурси

1. BBC World Service – Режим доступу : <http://www.bbc.co.uk/worldservice>.
2. CONTACT US.ABC News – Режим доступу : <http://www.abcnews.go.com/index.html>.
3. THE YOUNG VOICES OF THE WORLD – Режим доступу : <http://www1.fukui-med.ac.jp/kuzuryu>.
4. <http://projectbritain.com/>
5. <http://www.bbcactiveenglish.com/>
6. <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/>
7. <http://googleroe.englishtown.com>
8. <http://www.englishclub.com>
9. <http://usefulenglish.ru/grammar/infinitive-or-gerund>
10. http://www.englishpage.com/gerunds/part_1.htm
11. http://www.englisch-hilfen.de/en/grammar_list/gerund_infinitiv.htm
12. <http://usefulenglish.ru/grammar/modal-verbs-introduction>
13. <http://www.perfect-english-grammar.com/modal-verbs.html>

Рекомендована література з історії зарубіжної літератури (англійська)

Базова

1. Chambers encyclopaedia of English literature / Ed. D. Patrick, J. L. Geddie. – L., 1922. Vol. 1.

2. The new Cambridge bibliography of English literature. – L.; N. Y., 1974. – Т. 1. 600 – 1600.
3. The Oxford companion to English literature / Ed. Sir Paul Harvey. – 4th ed. – Oxford, 1975.
4. Аникин Г. В. История английской литературы : учебник для вузов / Геннадий Викторович Аникин, Нина Павловна Михальская. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Высшая школа, 1985 . – 431 с.
5. Аникст А. А. История английской литературы / Александр Абрамович Аникст ; Ред. А.Л. Штейн, Е.В. Белова ; Худож. Г.В. Смелова. – М.: Учпедгиз, 1956 . – 483 с.
6. Аникст А. А. Теория драмы от Аристотеля до Лессинга / А. А. Аникст. – М., 1967.
7. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Г. Й. Давиденко, В. Л. Акуленко. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 247 с.
8. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття [Text] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка ; Глухівський держ. педагогічний ун-т ім. С. М. Сергєєва-Ценського. – 2-е вид., перероб та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 400 с.
9. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХVІІ-ХVІІІ століття [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Г. Й. Давиденко, М. О. Величко ; Глухівський держ. педагогічний ун-т ім. С.М.Сергєєва-Ценського. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 289 с.
10. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХХ століття [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Г. Й. Давиденко [и др.] ; Глухівський держ. педагогічний ун-т ім. С.М.Сергєєва-Ценського. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 487 с.
11. История английской литературы: в 3 т.
Т. 1, вып.1 / Институт мировой литературы им. А. М. Горького АН СССР ; Под ред. А.М. Анисимов . – М.-Л. : Издательство АН СССР, 1943 . – 382 с.

- Т. 1. Вып. 2: От Шекспира до конца XVIII века / Институт мировой литературы им. А.М. Горького АН СССР ; Под ред. М.П. Алексеев . – М.-Л. : Издательство АН СССР, 1945 . – 654 с.
- Т. 2. Вып. 1 / Институт мировой литературы им. А.М. Горького АН СССР ; Под ред. И.И. Анисимов . – М. : Издательство АН СССР, 1953 . – 392 с.
- Т. 2. Вып. 2 / Институт мировой литературы им. А.М. Горького АН СССР ; Под ред. И. И. Анисимов . – М. : Издательство АН СССР, 1955 . – 443 с.
- Т. 3 / Институт мировой литературы им. А. М. Горького АН СССР ; Редкол.: И. И. Анисимов . – М. : Издательство АН СССР, 1958 . – 732 с.
12. Михальская Н. П. История английской литературы / Нина Павловна Михальская . – М. : ACADEMIA, 2006 . – 479 с.
13. Позднякова Л. Р. История английской и американской литературы / Лариса Ростиславовна Позднякова. – Ростов на Дону : Феникс, 2002. – 320 с.
14. Супрун Л. А. История английской и американской литературы: Краткий курс : Учеб. пособие по зарубеж. лит. для школ с углубл. изучением англ. яз. / Людмила Александровна Супрун. – Донецк : Центр підготовки абітурієнтів, 1999. – 128 с.
15. Тэн И. История английской литературы. Т.5. Современники : пер. с фр. / Ипполит Тэн ; Пер. Петр Семенович Коган . – М. : Товарищество Типографии А. И. Мамонтова, 1904. – 334 с.

Допоміжна

1. Baker E. A. The history of the English novel. The age of romance, from the beginning to the Renaissance. — L., 1942.
2. Billings A. H. A guide to the Middle English metrical romances dealing with English and Germanic legends, and with the cycles of Charlemagne and of Arthur. — N. Y., 1967.
3. Hibbard L. A. Medieval romance in England: A study of the sources and analogues of the non-cyclic metrical romances. — N. Y., 1960.
4. XVII век в мировом литературном развитии / Редкол.: Ю. Б. Виппер и др. – М., 1969.

5. Аникст А. А. Театр эпохи Шекспира [Текст] : учеб. пособие для студ. вузов / А. А. Аникст. – 2-е изд., испр. – М. : Дрофа, 2006. – 288 с.
6. Артамонов С. Д. История зарубежной литературы 17-18 веков. Учебник / С. Д. Артамонов. – М.: Просвещение, 1978.
7. Гуляев Н. А. Литературные направления и методы в русской и зарубежной литературе XVII-XIX веков / Н. А. Гуляев. – М.: Просвещение, 1983. – 144 с.
8. История зарубежной литературы XVII века: Учеб. пособие / А. Н. Горбунов, Н. Р. Малиновская, Н. Т. Пахсарьян и др.; под ред. Н. Т. Пахсарьян. – М.: Высшая школа, 2005. – 487 с.
9. Історія зарубіжної літератури ХІХ століття. Доба реалізму [Текст] : посіб. для студ. / авт.-упоряд. Т. І. Тверінтінова ; Київський міський педагогічний ун-т ім. Б.Д.Грінченка. - К. : КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, 2008. – 34 с.
10. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. [Текст] : навч. посіб. [для студ. вузів] / В. І. Кузьменко [та ін.] ; за ред. д-ра філол. наук, проф. В. І. Кузьменка. – К. : ВЦ "Академія", 2010. – 494 с.
11. Історія зарубіжної літератури першої половини ХХ століття [Text] : навчально-метод. посібник для студ. ІV курсу філол. ф-тів, спец. "Мова та література" / Київський національний лінгвістичний ун-т. Кафедра теорії та історії світової літератури ; уклад. О. О. Юрчук. – Луцьк : Твердиня, 2009. – 192 с.
12. Історія зарубіжної літератури ХХ століття [Текст] : (у 2 ч.) / [авт.-упоряд.] Г. Є. Шовкопляс ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Гуманіт. ін-т. – К. : [б. в.], [2012] . – Ч. 2 : Історія зарубіжної літератури другої половини ХХ століття : навч.-метод. посіб. – 2012. – 130 с.
13. Луков Вл. А. История литературы: Зарубежная литература от истоков до наших дней / Вл. А. Луков. – М., 2003. – (2-е изд. – 2005, 3-е изд. – 2006)
14. Мелетинский Е. М. Происхождение героического эпоса. Ранние формы и архаические памятники / Е. М. Мелетинский. – М., 1963.
15. Ренессанс. Барокко. Классицизм: Проблема стилей в западноевропейском искусстве XV—XVII веков / Отв. ред. Б. Р. Виппер, Т. Н. Ливанова. – М., 1966.

- 16.Рошко М. М. Постмодернізм у зарубіжній літературі: "Ім'я троянди" У. Еко; "Парфумер. Історія одного вбивці" П.Зюскінда; "Політ над гніздом зозулі" К. Кізі [Текст] : навч. посіб. із зарубіж. л-ри для студ. філол. та романо-герман. ф-тів / М. М. Рошко. – Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2008. – 52 с.
- 17.Смирнов А. А. Шекспир, Ренессанс и барокко // А. А. Смирнов. Из истории западноевропейской литературы. – М.,-Л., 1965.
- 18.Современные зарубежные исследования по литературе XVII-XVIII веков. – М., 1981.
- 19.Таранік-Ткачук К. В. Історія зарубіжної літератури кінця ХХ – початку ХХІ століття [Текст] : навч. посіб. / Катерина Таранік-Ткачук, Галина Бітківська ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Гуманіт. ін-т, Каф. теорії, історії та методики викладання зарубіж. л-ри. – К. : [б. в.], 2012. – 143 с.
- 20.Черноземова Е. Н. История английской литературы [Текст] : планы. Разработки. Материалы. Задания: Практикум для студ. язык. вузов / Е. Н. Черноземова. – 3. изд. – М. : Флинта ; М. : Наука, 2001. – 240 с.
- 21.Шаповалова М. С. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження [Текст] : підручник / М. С. Шаповалова, Г. Л. Рубанова, В. А. Моторний ; за ред. Я. І. Кравця. – 3-тє вид., перероб. і допов. – К. : Знання, 2011. – 476 с.
- 22.Шиллер Ф. П. История западноевропейской литературы нового времени / Ф. П. Шиллер. – М., 1935. – Т. 1.

Інформаційні ресурси

1. Английская и американская литература [Электронный ресурс] [Текст] : крупнейшее собрание англо-американской литературы: Все тексты, включая биографии авторов, даны на англ. языке в современной орфографии. – М. : DirectMedia, [2003]. – Электронный опт. диск (CDR). – (Электронная библиотека ; 10). - Альтернативное название : English and American Literature. From Shakespeare to Mark Twain.